

Intern gebruik

Kader Derogatie 2020-2021

Versie: definitief 1.2
Datum: 1 juli 2021

Intern gebruik

Identificatie

Onderwerp	Derogatie
Afkorting	DRG
Van	5.1.2.e
Medeopstellers	5.1.2.e
Afgestemd met	KKO Derogatie
Validatie	

Versiebeheer

Versienr.	datum	auteur wijziging	beschrijving wijziging
C.01	17 juni 2020	5.1.2.e	
C.02	22 juni 2020	5.1.2.e	Verschillende opmerkingen vanuit de keten verwerkt
C.03	24 juli 2020	5.1.2.e	Opmerkingen verwerkt + alle datums ingevuld
D.01	18 augustus	5.1.2.e	Kader definitief gemaakt
D1.1	16 november 2020	5.1.2.e	Laatste onduidelijkheden verduidelijkt.
D1.2	31 mei 2021	5.1.2.e	- Nav het opstellen van de procesplaten en discussie over de interpretatie van wet en regelgeving (art 25 a vierde lid) overdragen vergunning bij bedrijfsoverdrachten gewijzigd. - Verduidelijking mbt landbouwgrond en bos opgenomen - Omissie bij bovengronds uitrijden hersteld.

Het versiebeheer valt onder verantwoordelijkheid van de afdeling UB. Indien er aanleiding is om het kader te wijzigen dan ligt het initiatief hiervoor bij de afdeling UB. Onduidelijkheden in het kader kunnen bij de afdeling UB gemeld worden.

Inhoudsopgave

A. Inleiding 5

B. Doel van het kader 5

C. Reikwijdte 5

D. Samenhang met andere kaders..... 5

1. Aanvragen vergunning 6

 1.1 Wanneer aanvragen?..... 6

 1.2 Weigeren van de vergunning 6

 1.3 Bijzondere omstandigheden..... 7

 1.4 Betaling van leges..... 7

2. Intrekken vergunning 7

 2.1 Intrekken aanvraag 8

 2.2 Controle 8

 2.3 Intrekken vergunning door RVO.nl..... 8

3. Bedrijfsoverdracht..... 8

4 Voorwaarden waaraan de landbouwer gedurende het derogatiejaar moet voldoen:..... 9

 4.1 De verhoogde norm 9

 4.2 Monitoringskosten..... 9

 4.4 Voorwaarden grond/gewassen10

 5.5 Kunstmest12

 5.6 Bemonsteren van de percelen.....12

 5.7 Bemestingsplan13

 5.8 Mestboekhouding.....14

 5.10 Monitoring.....15

 5.11 Mais na gras.....15

 5.12 Geen gebruik maken van de regeling bovengronds mest uitrijden.15

 5.13 Nieuwe voorwaarde bemesting.....15

 5.14 Bedrijfscoach.....15

6. Controle en handhaving15

 6.1 Handhaving insturen AGL.....15

 6.2 Voorwaarden waarop de NVWA controleert16

 6.3 Handhaving niet tijdig melden scheuren grasland16

 6.4 Mest uitrijden boven de 20 graden16

7. Rapportage:16

Bijlage 118

A. Inleiding

In de nitraatrichtlijn is opgenomen dat landbouwbedrijven 170kg stikstof per hectare uit dierlijke mest mogen gebruiken. Hierop is een uitzondering mogelijk, de derogatie. Op 22 juni 2020 heeft het nitraatcomité een positief advies afgegeven op de Nederlandse derogatiebeschikking. Op 17 juli 2020 heeft Nederland de officiële beschikking van de Europese Commissie ontvangen. Dit betekent dat Nederlandse landbouwbedrijven ook in 2020 en 2021 onder voorwaarden gebruik mogen maken van een hogere gebruiksnorm dierlijke mest.

Voor percelen landbouwgrond die bestaan uit zand en löss in de provincie Overijssel, Gelderland, Utrecht, Noord-Brabant of Limburg geldt de norm van 230 kilogram stikstof uit graasdierenmest. Voor de overige percelen landbouwgrond in de rest van Nederland geldt de norm van 250 kilogram.

B. Doel van het kader

Dit kader geeft een toelichting op de volgende onderwerpen:

- Aanvraag vergunning
- Intrekken aanvraag door de landbouwer
- Intrekken vergunning door RVO
- Overdracht vergunning
- Voorwaarden waaraan de landbouwer moet voldoen.

C. Reikwijdte

Geldigheidsduur

De derogatiebeschikking is afgegeven voor de jaren ~~2020 en 2021~~2022-2025

Verwachte wijzigingen

In 2021 wordt gestart met de onderhandelingen derogatie 2022 en verder. De beschikking wordt tijdens de beschikkingsperiode waarschijnlijk niet gewijzigd. Wanneer Nederland zich niet aan de voorwaarden van de beschikking houdt kan de Europese Commissie de beschikking intrekken.

Juridisch kader

- EU-beschikking op grond van 91/676/EEG van de raad
- Artikel 24 -27 Uitvoeringsregeling Meststoffenwet

D. Samenhang met andere kaders

Derogatie hangt samen met:

- De 'interne gedragslijn' hierin zijn de handhavingssancties omschreven(handhavingsbeleid)
- Derogatie raakt het kader fosfaatdifferentiatie, voor fosfaatdifferentiatie wordt hetzelfde bemonsteringsprotocol gehanteerd. Dit protocol wijzigt naar verwachting op 1-1-2021.
- De Versterkte Handhavingstrategie en Rapportage Nederlands mestbeleid 2019
- Agp. 5b WI Avas en overmacht.
- Procesplaatte Derogatie
- Gewascodelijst_ N-norm2020 definitief

1. Aanvragen vergunning¹

Bedrijven die gebruik willen maken van derogatie vragen bij RVO (op de door de minister voorgeschreven wijze) digitaal een vergunning aan. Zonder deze vergunning mag geen gebruik worden gemaakt van derogatie.

RVO stuurt een brief aan bedrijven die in het voorgaande jaar een derogatievergunning hebben ontvangen, om hen te attenderen op de mogelijkheid om ook in het huidige jaar een derogatievergunning aan te vragen. Ook de bedrijven waarbij recentelijk een bedrijfsoverdracht is verwerkt, krijgen deze brief. De brief wordt voorafgaand aan de aanvraagperiode verstuurd als service aan de betreffende bedrijven.

1.1 Wanneer aanvragen?

In 2020 kan de landbouwer van 3 augustus t/m 4 september een derogatie vergunning aanvragen bij RVO. Wanneer de landbouwer de vergunning tijdig aanvraagt en de leges via een directe betaling via iDeal heeft voldaan wordt de vergunning direct na ontvangst van de leges verleend. Als de leges niet onmiddellijk via iDeal worden betaald, ontvangt de landbouwer een factuur.

Bij de aanvraag verklaart de landbouwer te zullen voldoen aan alle derogatievoorwaarden en machtigt hij RVO.nl eenmalig om het tarief voor de monitoringskosten met eenmalige incasso af te schrijven. Voor het jaar 2021 geldt hetzelfde, met het verschil dat de vergunning slechts kan worden aangevraagd in de periode van 1 januari tot en met 31 januari.

Alleen in overmacht situaties is het mogelijk om na de sluitingsdatum nog een aanvraag voor een derogatievergunning te doen. Slechts als de aanvrager kan aantonen dat hij door overmacht de vergunning niet tijdig heeft kunnen aanvragen, kan hij alsnog voor een vergunning in aanmerking komen. Van overmacht is niet snel sprake. Brand, ernstige ziekte, overlijden zien we mogelijk als overmacht, niet kunnen inloggen of geen tan-codes hebben niet. Voor de beoordeling of sprake is van overmacht kan JZ worden benaderd.

Toetsing of de landbouwer heeft voldaan aan de voorwaarden vindt plaats in de loop van het jaar en eventueel in opvolgende jaren.

1.2 Weigeren van de vergunning

Bedrijven waarbij de minister de vergunning heeft ingetrokken naar aanleiding van een controle op het naleven van de Meststoffenwet en/of derogatievoorwaarden (datum besluit is hierbij leidend) mogen het opvolgende derogatiejaar geen vergunning ontvangen. In de aanvraagprocedure wordt deze direct geweigerd.

Wat gezien wordt als het opvolgend jaar hangt af van de datum van het intrekingsbesluit. Bij bedrijven die in de aanvraagperiode een intrekingsbesluit ontvangen zien wij als het opvolgende jaar de volgende aanvraagperiode.

	Genomen in:	
Intrekingsbesluit	Juli-dec 2018	Geen vergunning 2019
intrekingsbesluit	Geheel 2019	Geen vergunning 2020
intrekingsbesluit	Geheel 2020	Geen vergunning 2021
intrekingsbesluit	Geheel 2021	Geen vergunning 2022 (als we derogatie krijgen)

¹ Artikel 25 van de Uitvoeringsregeling meststoffenwet

intrekkingsbesluit	Januari 2021 e.v.	Geen vergunning bij een mogelijke derogatie in 2022
--------------------	-------------------	---

Wanneer een bedrijf van derogatie is uitgesloten kan het bedrijf wel een vergunning aanvragen. Hiervoor zal de relatie ook leges moeten betalen. Voordat er betaald wordt, wordt de aanvrager via een pop-up-melding geïnformeerd dat hij van derogatie is uitgesloten en dat zijn aanvraag wordt afgewezen. Na de betaling kan de aanvrager in bezwaar gaan tegen het besluit dat zijn vergunningsaanvraag is afgewezen. Wanneer de aanvrager er voor kiest leges te betalen, is hij dit bedrag ook kwijt. De leges worden na een definitieve afwijzing niet terugbetaald.

1.3 Bijzondere omstandigheden

Bij het niet verlenen van de derogatievergunning is datum van het besluit leidend. Wanneer het besluit om de derogatie in trekken valt na afloop van het derogatiejaar kan de vergunninghouder in het daaropvolgende jaar geen derogatie aanvragen. Met andere woorden, de vergunning 2020 wordt in 2021 ingetrokken dan krijgt de relatie 2022 geen vergunning. Het kan voor een bedrijf grote nadelige gevolgen hebben om pas in het jaar na intrekken uitgesloten te worden van deelname. Er kan daarom in bijzondere gevallen voor gekozen worden relaties uit te sluiten in het jaar waarin de beslissing is genomen.

Hiervoor zijn nog geen concrete situaties/voorbeelden te benoemen. Maar er valt te denken aan mogelijke overmacht situaties en bedrijfsoverdrachten. Deze zaken worden afgestemd in het driehoeksoverleg en daarna mogelijk in het handhavingsbeleid opgenomen.

1.4 Betaling van leges

In 2019 is het voor de vergunningsaanvrager verplicht geworden om leges te betalen bij de aanvraag van de vergunning. Dit vindt plaats middels een directe betaling (iDeal) of de aanvrager maakt het bedrag over (factuur). Wanneer de aanvrager de leges niet overmaakt zal er geen vergunning worden verleend. Het betalen van de leges is geen inhoudelijke derogatievoorwaarde. De derogatieaanvraag wordt niet in behandeling genomen wanneer deze niet betaald worden.

De betaling vindt plaats na het verzenden van de aanvraag. Wanneer de relatie naar de betaalomgeving gaat zijn er drie opties:

- 1. Relatie betaalt via Ideal en ontvangt de vergunning direct in Mijn dossier.
- 2. De relatie start een betaling via Ideal, maar deze wordt niet voltooid of afgebroken. De aanvrager ontvangt automatisch een factuur in Mijn dossier en heeft de mogelijkheid om via een bankoverschrijving te betalen.
- 3. Relatie betaalt middels een bankoverschrijving, zodra de bankoverschrijving is verwerkt wordt de vergunning verleend.

Herinneren betaling leges

Aanvragers die de leges betalen middels de factuur, hebben hiervoor 6 weken de tijd waarna ze een herinnering ontvangen. Na het onbenut laten verlopen van de termijnen wordt de vergunningsaanvraag afgewezen. Mocht dit een grote groep betreffen moet er intern en met de opdrachtgever overleg gepleegd worden of hier extra inzet op gepleegd moet worden.

Coulance halve verstuurd RVO na het verstrijken van de termijn nog een herinnering. De aanvrager krijgt dan nog 2 weken/ 10 werkdagen om de leges niet voldoen. Wanneer de aanvrager niet betaald wordt de aanvraag afgewezen, tegen dit besluit kan hij in bezwaar gaan.

2. Intrekken vergunning

Landbouwbedrijven die een derogatievergunning hebben aangevraagd (en direct hebben ontvangen) kunnen besluiten toch geen gebruik te maken van de derogatie.

2.1 Intrekken aanvraag

Wanneer de aanvrager in 2020 op uiterlijk op 07-09-2020 verzoekt om intrekking, hoeft de aanvrager geen monitoringskosten te betalen. Wanneer het verzoek na 07-09-2020 wordt gedaan moeten deze kosten wel worden voldaan. De aanvrager kan in 2020 tot uiterlijk 04-09-2020 zelf de aanvraag intrekken. Hierna kan dit alleen schriftelijk en vindt er een controle plaats² door RVO.

In 2021 kan het verzoek tot intrekken van de vergunning tot en met 15 mei worden ingediend zonder dat deze kosten in rekening worden gebracht. Tot en met 15 mei kan de aanvrager de vergunning zelf intrekken. Na 15 mei kan dit alleen schriftelijk en vindt er een controle door RVO plaats.

De relatie mag het volgend jaar wel weer een vergunning aanvragen als hij zelf een verzoek tot intrekken heeft gedaan.

2.2 Controle

Derogatiebedrijven worden gecontroleerd door RVO.nl en de NVWA. Op het moment van het intrekken van de vergunning op verzoek van de relatie zelf, is vaak nog niet duidelijk of dit naar aanleiding van een (aangekondigde) controle plaatsvindt. Zodra er een verzoek voor intrekken ontvangen is, wordt bij RVO onderzocht of dit plaatsvindt naar aanleiding van een (aangekondigde) controle. Is hier geen sprake van, dan wordt het verzoek ingewilligd. Is er wel een controle aangekondigd? Dan ontvangt de relatie een bericht waarin wordt aangegeven dat het verzoek om intrekking van de vergunning wordt aangehouden in afwachting van de uitkomst van de controle. Blijkt uit de controle dat het bedrijf niet heeft voldaan aan de derogatievoorwaarden, dan trekt RVO de vergunning in.

- Bij een NVWA controle is de start het moment dat er telefonisch de controle is aangekondigd (datum staat vermeld in het NVWA-rapport).
- Bij een controle van RVO geldt ook het moment zodra de relatie verneemt dat hij in controle is.
- Bij onderzoeken waarbij informatie wordt opgevraagd (AOZ) is de datum opvragen informatie leidend.
- Bij onderzoek waarbij geen informatie wordt opgevraagd is de aankondiging van het voornemen intrekken vergunning of datum voornemen boete leidend. Wanneer er geen contact mogelijk is, geldt de datum dagtekening van het voornemen.

2.3 Intrekken vergunning door RVO.nl³

Wanneer er door de NVWA of RVO geconstateerd wordt dat de vergunninghouder zich niet aan alle derogatievoorwaarden, zoals gesteld in de vergunning heeft gehouden wordt de vergunning ingetrokken. Het jaar nadat de landbouwer het intrekingsbesluit heeft ontvangen is hij uitgesloten voor derogatie. (zie ook paragraaf 1.2).

3. Bedrijfsoverdracht⁴

Dit hoofdstuk is gewijzigd ten aanzien van de 1.1 versie.

In 2018 zijn de voorwaarden rondom derogatie gewijzigd. Het betreft geen melding meer maar een vergunningsaanvraag. Deze wijziging heeft voor het uitvoeringsproces veranderingen meegebracht die momenteel vastgelegd worden in procesplaten.

Bij het opstellen van de procesplaten rondom bedrijfsoverdrachten is het KKO Derogatie tot de conclusie gekomen dat dit eenvoudiger kan. Eenvoudiger voor de landbouwer maar ook voor RVO.

² Zie hoofdstuk 2.2

³ Artikel 25b van de uitvoeringsregeling meststoffen.

⁴ Artikel 25a van de uitvoeringsregeling meststoffen

Wat is er gewijzigd?

Tot 2018 was het aanmelden voor derogatie een voorwaarde om van derogatie gebruik te maken. Sinds 2018 is dit anders. Bedrijven die gebruik willen maken van derogatie moeten een vergunning aanvragen. Nadat leges zijn betaald wordt de vergunning verleend, tenzij een bedrijf van derogatie is uitgesloten (door intrekking van een derogatievergunning in een voorgaand jaar).

In geval van een bedrijfsoverdracht is de derogatievergunning overdraagbaar, staat in de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet. De regeling geeft echter geen specifieke voorwaarden voor bepaalde vormen van een bedrijfsoverdracht: samenvoegingen (fusie, overname), splitsingen of afsplitsingen. Voor die vormen van een bedrijfsoverdracht gelden daarom dezelfde eisen als bij een 'gewone' bedrijfsoverdracht.

Wij concluderen dan ook dat bij elke vorm van een bedrijfsoverdracht een derogatievergunning kan overgaan naar het nieuwe bedrijf, als de betrokken partijen hier om verzoeken. Uiteraard geldt dat ook het nieuwe bedrijf, net als zijn voorganger, aan alle voorwaarden van derogatie moet voldoen. Voldoet het bedrijf niet aan de voorwaarden, dan wordt de vergunning ingetrokken.

Deze nieuwe werkwijze wordt opgenomen in het kader en de procesplaten en is in werking getreden nadat het OKO hierover is geïnformeerd op donderdag 6 mei 2021.

4 Voorwaarden waaraan de landbouwer gedurende het derogatiejaar moet voldoen:

4.1 De verhoogde norm

Voor derogatiebedrijven geldt een verhoogde gebruiksnorm van 230 of 250 kg stikstof in plaats van 170 kg stikstof uit dierlijke mest. Voor zand en löss gronden in de provincies Overijssel, Gelderland, Utrecht, Noord Brabant en Limburg geldt een verhoogde gebruiksnorm dierlijke mest van 230 kg stikstof. Voor alle overige typen grond geldt een gebruiksnorm dierlijke mest van 250 kg stikstof uit dierlijke mest.

De verhoogde gebruiksnormen zijn uitsluitend van toepassing wanneer dierlijke meststoffen afkomstig van graasdieren wordt gebruikt.

Graasdieren zijn: runderen (uitgezonderd witveleskalveren), schapen, geiten, paarden, ezels, Midden-Europese edelherten, damherten en waterbuffels.

4.2 Monitoringskosten

De landbouwer betaalt, ter dekking van de kosten die samenhangen met monitoringswerkzaamheden, een tarief. Het tarief dat betaald moet worden is afhankelijk van het aantal hectaren landbouwgrond dat de landbouwer in gebruik heeft (zie bijlage 1).

De landbouwer geeft bij het aanmelden aanvragen een eenmalige machtiging af, die RVO.nl in staat stelt dit bedrag met een automatische incasso te innen.

De landbouwer geeft zijn oppervlakte landbouwgrond, die hij op 15 mei van het betreffende derogatiejaar in gebruik heeft, op via de Gecombineerde opgave. Op basis van de gecontroleerde perceelsgegevens zal gestart worden met het innen van het tarief vanaf het vierde kwartaal. Voor 1 april in het volgende kalenderjaar moeten de betalingen gereed zijn.

Wanneer er geen monitoringskosten betaald worden, of niet het volledige bedrag, dan moet de vergunning ingetrokken worden. Voor het innen van de monitoringskosten wordt geen deurwaarde ingezet. Het intrekken van de vergunning met uitsluiting in het volgende jaar is voldoende.

Eigenaar overleden:

Eenmanszaak en overlijden is anders dan maatschap/vof/etc. en overlijden. Bij de mts, vof, etc. gaat het bedrijf gewoon door.

Bij een eenmanszaak kan dit anders zijn. Nabestaanden weten soms van niets. In eerste instantie de bedrijven de monitoringskosten gewoon laten betalen, dan zit het bedrijf altijd goed. Als de erfgenamen aangeven geen gebruik meer te willen maken van derogatie, wordt per situatie bekeken hoe hiermee om te gaan.

4.3 Bedrijf beëindigd:

Bedrijven die na 15 mei zijn beëindigd moeten het tarief voor monitoring betalen, tenzij ze tijdig, uiterlijk 15 mei zijn afgemeld. Ook bedrijven die voor 15 mei zijn beëindigd, maar zich niet uiterlijk 15 mei hebben afgemeld betalen het tarief.

Bedrijven die in 2020 hun bedrijf beëindigen betalen de monitoringskosten tenzij zij zich voor 07-09 2020 hebben afgemeld.

4.4 Voorwaarden grond/gewassen

In het jaar dat derogatie wordt toegepast, is gedurende de periode van 15 mei tot en met 15 september de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond ten minste voor 80% onafgebroken beteeld met gras dat is bestemd om te worden gebruikt als ruwvoer.

De in gebruik zijnde landbouwgrond, welke opgegeven wordt voor derogatie, moet zijn vastgelegd door middel van een schriftelijke overeenkomst. De aard van deze overeenkomst doet niet ter zake (bijv. huur, pacht, e.d). Hierbij de opmerking dat de grond opgegeven in de Gecombineerde Opgave ook wordt gezien als verklaring van in gebruik zijnde grond (dus als schriftelijke gebruikersovereenkomst voor percelen die niet in eigendom zijn van de relatie).

Derogatie mag alleen toegepast worden op de oppervlakte landbouwgrond, die voor het op of in de bodem brengen van dierlijke meststoffen beschikbaar is.

Hieronder vindt u een overzicht van welke landbouwgrond meetelt voor de 80% berekening en welke gewassen als gras wordt gezien:

Landbouwgrond is grond waarop daadwerkelijk enige vorm van landbouw wordt uitgeoefend. Dit kan grasland of bouwland zijn. Natuurterreinen, primaire waterkeringen en overige grond zijn geen landbouwgrond.

Alle gebruikstitels tellen mee, behalve gebruikstitel 11 Verpachting binnen reservaten (natuurpacht).

Naast dat gewascodes een indicatie zijn van natuurgrond, kan de landbouwer ook op de gecombineerde opgave opgeven of de percelen onder natuurgrond vallen. Deze percelen worden niet meegenomen in de 80% grasland berekening. Daarnaast kan de landbouwer opgeven of ze een primaire waterkering in gebruik hebben (vinkje) ook deze oppervlakte wordt niet mee genomen in de 80% graslandberekening.

Wat telt mee als grasland en wordt meegenomen in de 80% graslandberekening:

Gewascodes :

- 265: Grasland, blijvend
- 266: Grasland, tijdelijk
- 331: Grasland, natuurlijk. Hoofdfunctie landbouw
- 333: Rand, grenzend aan blijvend grasland of een blijvende teelt, hoofdzakelijk bestaand uit blijvend gras
- 370: Rand, grenzend aan blijvend grasland of een blijvende teelt, hoofdzakelijk bestaand uit tijdelijk gras
- 334: Rand, grenzend aan bouwland, hoofdzakelijk bestaand uit blijvend grasland
- 372: Rand, grenzend aan bouwland, hoofdzakelijk bestaand uit tijdelijk grasland
- 2628 Hoogstamboomgaard: wanneer er daadwerkelijk grasland aanwezig is onder de bomen, wordt de hoogstamboomgaard voor de meststoffenwet aangemerkt als grasland.

Het gras is bestemd om te worden gebruikt als ruwvoer.

Graslandvernieuwing: wanneer de landbouwer grasland vernieuwt dan moet de her inzaai direct aansluitend na het scheuren ingezaaid worden. Deze oppervlakte blijft meetellen in de 80% graslandberekening.

Wat is bouwland en wordt meegenomen in de 80% graslandberekening

- Bouwland: alle percelen die niet onder natuurterrein, primaire waterkering, overige grond, landschapselementen⁵ of grasland vallen. (Rietzwenkgras, industriegras 3805 is bouwland)

Wat is natuur: (telt niet mee in de 80% graslandberekening)

- Natuurterrein en overig grond tellen niet mee voor de mestplaatsingsruimte voor de gebruiksnormen en dus niet in de berekening voor de 80% grasland en monitoringskosten. Gebruikstitel 11 Verpachting binnen reservaten (natuurpacht)

Gewascodes:

- 332: Grasland natuurlijk. Hoofdfunctie natuur
- 335: Natuurterreinen (incl. heide)
- 343: Sloot, grenzend aan beheerde akkerrand
- 1574: Definitief aan de landbouw onttrokken cultuurgrond (kan niet worden opgegeven, maar wordt nog wel genoemd in toelichting pag 20)
- 1936: Bos, blijvend met herplantplicht
- 3801: Onbeteelde grond, tijdelijk i.v.m. publieke werken
- 3802: Onbeteelde grond, anders dan voor publieke werken
- 2300: Onbeteelde grond vanwege een teelverbod/ontheffing.
- 2620, 2621, 2622, 2624, 2625, 2626, 2629, 2630, 2631, 2633, 2634, 2635, 2639 en 2642: Landschapselementen SNL-a
- 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094: Boomkwekerijgewassen en vaste planten, pot- en containerveld (voorheen: gewascode 294)

Percelen die in de gecombineerde opgave zijn opgegeven met een 'N' (natuur) of met een 'P'(primaire waterkering worden niet meegenomen als landbouwgrond.

Oppervlakte wat geen landbouwgrond is in het kader van de meststoffenwet:

Ecologisch Aandachtsgebied (EA)⁶: dit betreft 4 gewascodes: **337,338,3803 en 3804**. Deze oppervlakte wordt niet bemest of geoogst (er vind geen landbouwproductie op plaats. Dit staat ook sinds november 2020 op de RVO website. Dossiers waarbij deze percelen leiden tot het niet voldoen van de 80% grasland worden in het driehoeksoverleg besproken.

Informatie over de verschillende natuurtypes:

*RVO.nl rekent tot natuurlijk grasland met hoofdfunctie natuur (332) alle gronden waarop een **natuurpakket** rust; daarbij wordt onderscheid gemaakt in de pakketten. Het pakket met code N00.1 wordt wel gezien als landbouwgrond. De overige pakketten niet. Deze gronden komen **niet** in aanmerking voor mestplaatsingsruimte en voor derogatie. Overigens geldt dat op natuurlijk grasland met sommige natuurpakketten wel betalingsrechten rusten; die gronden worden opgegeven als natuurlijk grasland. De gronden waarop de volgende N-typen van toepassing zijn: N10.01 Nat schraalland, N10.02 Vochtig hooiland, N12.01 Bloemdijk, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, N12.03 Glanshaverhooiland, N12.05 Kruiden- en faunarijke akker, N13.01 Vochtig weidevogelgrasland en N13.02 Wintergastenweide, kunnen met gewascode 331 worden opgegeven (relatie plaats wel bij regelingsperceel mest een vinkje bij natuur), ook wanneer daar geen pakket voor is afgesloten. Men kan hiervoor dan betalingsrechten ontvangen; geen*

⁵ Zie Gewascodelijst_ N-norm2020 definitief

⁶ https://www.rvo.nl/sites/default/files/2020/03/Opties_en_voorwaarden_Algemene%20lijst_2020.pdf

mestplaatsingsruimte en geen derogatie. Welk N-type van toepassing is staat op de kaart van de provinciale natuurbeheerplannen op het [Portaal Natuur en Landschap](#). Grasland waarop een agrarisch natuurpakket rust ziet RVO.nl als grasland met hoofdfunctie landbouw. Deze gronden komen in aanmerking voor derogatie, mits op of in de bodem dierlijke meststoffen mogen worden gebracht.

In het bestand Gewascodelijst_ N-norm2020 definitief is per gewascode aangegeven of de code grasland/bouwland betreft. De gewascode waarbij water of geen LBG is opgenomen worden niet meegenomen in de berekeningen.

Bos met of zonder herplantplicht?

Bos zonder herplantplicht telt mee als landbouwgrond. Voorbeelden hiervan zijn:

- fruitbomen, notenbomen en windschermen om boomgaarden;
- kerstbomen (niet ouder dan 20 jaar);
- kweekgoed;
- bomen (populieren, wilgen, essen of elzen) voor de productie van houtige biomassa. Deze bomen zijn geplant na 1 januari 2013. Ze worden minimaal 1 keer per 10 jaar geoogst. Het bos bestaat uit minimaal 10.000 stoven per hectare. Het wordt niet onderbroken door onbeplante stroken, die breder zijn dan 2 meter.
-

Behoort het bos niet bij deze voorbeelden? Dan betreft het bos met herplantplicht. Dit is bijna al het bos in Nederland. Het gaat hier bijvoorbeeld ook om boomkwekerijen en productiebos. Bos met herplantplicht valt onder natuurgrond en telt dus niet mee als landbouwgrond.

5.5 Kunstmest

De landbouwer gebruikt geen fosfaat uit anorganische mest (kunstmest).

Uitzonderingen⁷:

- Spuiwater wat maximaal 0.5% fosfaat bevat is wel toegestaan
- Zaaizaad met een fosfaatcoating is toegestaan tot een niveau van 2 kg fosfaat per hectare
- Mineralenconcentraat
- Kunstmeststoffen waar maximaal 0.5% fosfaat (5 gram per kilogram) wordt niet aangemerkt als fosfaatkunstmest.

5.6 Bemonsteren van de percelen

Het bedrijf, dat van derogatie gebruik wil maken, moet ten minste eens in de vier jaar alle percelen landbouwgrond⁸ laten bemonsteren en analyseren op de fosfaattoestand en stikstofleverend vermogen. Hiervoor zijn vastgestelde protocollen. Het analyserapport moet op het bedrijf bewaard worden.

Opm. voor 2021 moet deze paragraaf mogelijk worden herzien omdat het bemonsteringsprotocol wijzigt.

De bemonsteringsgegevens / het analyserapport voor derogatie moeten actueel zijn en mogen normaal gesproken op 1 februari van het betreffende derogatiejaar niet ouder zijn dan 4 jaar. In 2020 mogen ze niet ouder zijn dan 5 jaar gerekend vanaf 4 september 2020. De datum van bemonsteren is hiervoor bepalend.

⁷ Besluitvorming in kennisbank EUK.

⁸ Onder landbouwgrond vallen ook de natuurgronden die aangemerkt kunnen worden als landbouwgrond. Zoals gewascode 331 maar ook percelen met de N-typering N0.01.

In 2021 moeten bedrijven hun analyse gegevens voor 1 februari 2021 hebben vastgesteld. En hebben opgenomen in hun bemestingsplan.

In 2021 moet een landbouwer die een perceel in gebruik neemt na 1 februari, maar voor 16 mei, de grond uiterlijk 7 dagen na ingebruikname bemonsteren.

De bemonstering van de landbouwgrond wordt vastgesteld en vastgelegd in een analyserapport.

- De analyse wordt uitgevoerd door een laboratorium.
- Het laboratorium is geaccrediteerd door de Raad van accreditatie en voldoet aantoonbaar aan de norm NEN-EN-ISO/IEC 17025.

Het analyserapport bevat de volgende gegevens:

- a. de naam en het adres van de landbouwer wiens perceel is bemonsterd;
- b. de datum van de monsternamen;
- c. het gehanteerde bemonsteringsprotocol;
- d. de exacte locatie van het bemonsterde perceel dan wel de delen van het perceel, vastgesteld met behulp van GPS-gegevens;
- e. het aantal steken dat uit de bodemlaag werd genomen;
- f. de diepte waarop de bodemmonsters zijn gestoken;
- g. een schema of een tekening van de locaties waar de bodemmonsters zijn gestoken;
- h. het codenummer van het mengmonster dan wel de mengmonsters dat is onderscheidenlijk die zijn samengesteld uit de bodemmonsters;
- i. de waarnemingen tijdens de monsternamen die mogelijk van invloed zijn op de uitkomsten van de vaststelling;
- j. de gebruikte analysemethode;
- k. de analysedatum van het mengmonster dan wel de mengmonsters;
- l. de resultaten van de analyses;
- m. bijzondere waarnemingen, die tijdens de analyse van het mengmonster dan wel de mengmonsters zijn gedaan; en
- n. alle niet in bijlage L uit de URM voorgeschreven handelingen die het resultaat van de analyse van het mengmonster dan wel de mengmonsters hebben beïnvloed.

5.7 Bemestingsplan

- De landbouwer stelt een bemestingsplan op voor 1 februari in het jaar dat derogatie van toepassing is. In 2020 moet het bemestingsplan opgesteld zijn voor 04 september,
- In 2021 moet het bemestingsplan klaar zijn voor 1 februari 2021.

Het bemestingsplan moet aan de volgende eisen voldoen:

- In het bemestingsplan staat de gewasrotatie op de landbouwgrond en het geplande gebruik van dierlijke mest en stikstof en fosfaat bevattende meststoffen.
- Het plan is voor elk kalenderjaar dat het bedrijf gebruik maakt van derogatie op het landbouwbedrijf beschikbaar.
- Het bemestingsplan bevat de volgende gegevens:
 - a) de omvang van de veestapel, een beschrijving van de stallen en het opslagsysteem, met inbegrip van het volume van de beschikbare opslagruimte voor dierlijke mest;
 - b) een berekening van de hoeveelheid stikstof en fosfor uit dierlijke mest die op het landbouwbedrijf wordt geproduceerd (met aftrek van de verliezen in de stallen en de opslagfaciliteiten);
 - c) het gewasrotatieplan — met vermelding van de oppervlakte van de percelen grasland en de percelen met andere gewassen — met inbegrip van een schets van de ligging van de verschillende percelen;

- d) de te verwachten stikstof- en fosforbehoefte van de gewassen;
- e) de hoeveelheid en het type dierlijke mest die aan contractanten wordt geleverd en niet op de landbouwgrond wordt gebruikt;
- f) de hoeveelheid ingevoerde dierlijke mest die op de landbouwgrond wordt gebruikt;
- g) een berekening van zowel de bijdrage van vlinderbloemigen, de atmosferische depositie en de mineralisatie van organisch materiaal als de hoeveelheid stikstof in de bodem, op het tijdstip waarop het gewas hiervan in aanzienlijke mate gebruik begint te maken;
- h) de op of in de bodem gebrachte hoeveelheden stikstof en fosfor uit dierlijke mest voor elk perceel (delen van het bedrijf die wat gewas en bodemtype betreft homogeen zijn);
- i) de op of in de bodem gebrachte hoeveelheid stikstof uit kunstmest en andere meststoffen voor elk perceel;
- j) berekeningen om te beoordelen of aan de gebruiksnormen voor stikstof en fosfor is voldaan. De plannen worden uiterlijk zeven dagen na een wijziging van de landbouwpraktijken bijgewerkt om te waarborgen dat de plannen de feitelijke landbouwpraktijken weerspiegelen.

De landbouwer herzielt het bemestingsplan uiterlijk 7 dagen nadat een wijziging in de landbouwpraktijk heeft voorgedaan, indien dat noodzakelijk is de consistentie van het bemestingsplan te waarborgen.

De landbouwer bewaart het bemestingsplan gedurende 5 jaar in zijn administratie.

5.8 Mestboekhouding

De landbouwer houdt een mestboekhouding bij (de administratie van de boer op het eigen bedrijf wordt in principe gezien als een mestboekhouding). Elk jaar moeten bij RVO de volgende gegevens over het bedrijf bekend zijn:

- a) de oppervlakte van de gewaspercelen;
- b) de omvang en de aard van de veestapel;
- c) de hoeveelheid geproduceerde mest per dier;
- d) de hoeveelheid elders door het landbouwbedrijf betrokken meststoffen;
- e) de hoeveelheid door het landbouwbedrijf afgevoerde dierlijke mest en de afnemers ervan.

De landbouwer verstrekt elk kalenderjaar voor 31 januari gegevens uit de mestboekhouding aan RVO.nl. (AGL = aanvullende gegevens landbouwers).

Indienen gegevens

De landbouwer is verplicht om de gegevens die hij moet indienen bij RVO.nl te doen op het KvK of BSN-nummer wat op het moment van uitnodigen (AGL) of opgave (derogatievergunning/Gecombineerde opgave) actief is.⁹ Sinds 2020 maakt RVO gebruik van AB-Controles waardoor dit geborgd is.

5.9 Mestboekhouding vanuit de derogatiebeschikking

In de derogatiebeschikking is opgenomen dat de mestboekhouding op uiterlijk 31 maart na het betreffende derogatiejaar bij RVO.nl bekend moet zijn. Alle gegevens die een landbouwer voor deze boekhouding bij RVO.nl moet indienen zijn al voor deze datum ingediend via het formulier Aanvullende Gegevens Landbouwers.

- Gecombineerde opgave (uiterlijk 15 mei)
- Aanvullende gegevens landbouwers (voor 1 februari)

⁹ De voorraad van het bedrijf moet herleidbaar zijn. Wanneer tijdens een controle blijkt dat de controle op een verkeerd KVK/BRS is ingediend dan is dit akkoord. Ook wanneer de AGL verward is met de AGI. Zaak is wel om deze bedrijven hierop te wijzen.

Gedurende het jaar registreert een landbouwer bij RVO meerdere gegevens uit de mestboekhouding. Deze hoeven niet later apart nog eens aangeleverd te worden. (bijv. I&R dieraantallen)

5.10 Monitoring

De landbouwer verleent zijn medewerking aan monitoringswerkzaamheden, wanneer daar om gevraagd wordt door het RIVM.

5.11 Mais na gras

Vanaf 2019 geldt voor het vernietigen van de graszode ten behoeve van de teelt van mais op zand of lössgrond een korting van 65 kilogram stikstof per hectare op de stikstofgebruiksnorm.

De relatie hoeft dit niet te melden bij RVO.nl. In de Gecombineerde opgave krijgt de relatie een melding bij de betreffende percelen. (GO19 grasland en GO20 mais betekend dus een korting, wanneer het graslandperceel gescheurd/vernietigd is heeft geen invloed op het verkrijgen van de korting op de stikstofgebruiksnorm).

Deze maatregel geldt vanaf 1 januari 2021 voor alle bedrijven, omdat deze maatregel nog wel vrij nieuw is benoemen we deze nog wel apart.

5.12 Geen gebruik maken van de regeling bovengronds mest uitrijden.

Bedrijven moeten in 2021 kiezen of ze gebruik willen maken van de regeling bovengronds mest uitrijden of derogatie. Bedrijven kunnen niet van beide regelingen tegelijk gebruikmaken. De aanmeldperiode voor beide uitzonderingen is gelijktijdig waardoor we bedrijven niet vooraf kunnen uitsluiten. Vanaf 2021 wordt de relatie middels een melding in beide formulieren hier op geattendeerd. Indien een partij beide aanvraagt Moet de derogatievergunning ingetrokken worden door RVO. RVO zal dit niet automatisch doen. Afhankelijk van het aantal dubbele aanmeldingen wordt er eerste contact gezocht met de landbouwer en hem de keuze voorleggen. Mocht hierop geen reactie komen zal RVO wel de derogatievergunning intrekken.

5.13 Nieuwe voorwaarde bemesting

Landbouwers die gebruik maken van de sleepvoetbemester op klei- en veengrond mogen vanaf de wijziging in het Urm alleen mest uitrijden wanneer de temperatuur onder de 20 graden Celsius is. RVO controleert niet op deze voorwaarde.

5.14 Bedrijfscoach

Ieder bedrijf dat een derogatievergunning krijgt wordt voor het einde van het jaar gecoacht over de stikstofmaatregelen van het kabinet. Dit betekent dat als zij bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) een vergunning voor derogatie aanvragen, schriftelijk geïnformeerd worden over de stikstofmaatregelen. Daarbij zullen zij worden gewezen op de mogelijkheden om, met een voucher, een stikstofcursus te volgen bij de groene hoge onderwijsinstellingen of een bedrijfsadviseur in te schakelen voor advies toegespitst op de eigen situatie.

6. Controle en handhaving

Afspraken met betrekking tot handhaving zijn opgenomen in de interne gedragslijn. Op alle onderdelen met betrekking tot handhaving is het Agp. 5b WI Avas en overmacht van toepassing.

6.1 Handhaving insturen AGL

Bedrijven die in 2020 een derogatievergunning aanvragen moeten ook een AGL voor 04-09-2020 hebben ingediend. Bedrijven die in 2019 deelnamen aan derogatie hadden dit al moeten doen voor 1 februari 2020.

Alle bedrijven die op 04-09-2020 geen (herleidbare) AGL hebben ingediend ontvangen een voornemen tot intrekken van de derogatievergunning.

In de derogatiebeschikking (artikel 7) staat dat de gegevens uiterlijk 31 maart van na afloop van het kalenderjaar ingediend. De beschikking wijkt hier af van de nationale wetgeving. Dit betekent voor de handhaving op de AGL het volgende:
-Opgeven eindvoorraad mest, nationale regelgeving voor 1 februari indienen, tussen 1 februari handhaven/LOD op alsnog indienen van deze gegevens, na 31 maart is intrekken vergunning voorgaand kalender jaar.
Opgeven beginvoorraad kan dan nog plaatsvinden tot 31 maart opvolgende kalenderjaar.

Betreft:	Omschrijving	Gevolgen
Eindvoorraad	Ingediend voor 1 februari	geen gevolgen voor de vergunning
Eindvoorraad	Ingediend tussen 1 februari en 31 maart.	Reguliere handhaving t.a.v. boete en LOD. Geen gevolgen voor de vergunning
Eindvoorraad	Ingediend na 31 maart (2020 ¹⁰)	Intrekken vergunning (2019)
Eindvoorraad = beginvoorraad	De voorraad mest op 31 december (2019) is de beginvoorraad op 1 januari (2020) De beginvoorraad 2020 moet voor 31 maart (2021) bekend zijn	Na 31 maart wordt de vergunning (2020) ingetrokken.

Waarschuwing

Met PAV is afgestemd dat het opnemen van een waarschuwing in de brief (afzien intrekken vergunning) een uitvoeringkeuze is.

6.2 Voorwaarden waarop de NVWA controleert

De NVWA controleert jaarlijks 5% van de derogatiebedrijven fysiek. Bij constatering van overtredingen wordt hierbij een rapport van bevindingen opgemaakt. Dit rapport wordt ter beoordeling naar RVO gestuurd.

6.3 Handhaving niet tijdig melden scheuren grasland

De NVWA komt tijdens de controle tegen of bedrijven grasland gescheurd hebben. De NVWA kan ook inzien of dit bij RVO gemeld is. Wanneer de controleur dat er geen melding heeft plaatsgevonden zal de bevinding bij RVO gemeld worden.

6.4 Mest uitrijden boven de 20 graden

Wanneer de NVWA constateert dat de landbouwer mest uitrijdt terwijl de temperatuur vastgesteld als omschreven in artikel 4c lid 4 van de uitvoeringsregeling gebruik meststoffen zal de bevinding bij RVO gemeld worden.

Wanneer RVO beoordeeld dat de landbouwer de voorwaarden niet heeft nageleefd, wordt de vergunning ingetrokken.

7. Rapportage:

Voor het opmaken van de rapportage aan Brussel moet vastgelegd worden:

¹⁰ Jaartal loopt per jaar op, is ter indicatie.

- De ontwikkeling van het aantal aangevraagde derogatievergunningen tot het aantal verleende derogatievergunningen. Daarvoor is per aanvraagjaar nodig:
 1. *het aantal bedrijven dat een vergunning heeft aangevraagd;*
 2. *het aantal bedrijven met aanvraag aan wie geen vergunning is verleend; (ik kan de volgende redenen bedenken, maar misschien zijn er meer)*
 - a. *het aantal bedrijven dat op eigen initiatief de aanvraag intrekt;*
 - b. *het aantal bedrijven dat is uitgesloten;*
 - c. *het aantal bedrijven die te laat aangevraagd hebben;*
 3. *het aantal bedrijven aan wie een vergunning is verleend. Dit is inclusief alsnog na een bezwaar/beroepsprocedure.*

1 -2 moet 3 zijn (aantallen sluitend)
- De ontwikkeling van de hectares van het totaal aantal aangevraagde derogatievergunningen. Daarvoor is per aanvraagjaar nodig:
 1. *Totale oppervlakte landbouwgrond in hectares van het totaal aantal aangevraagde derogatievergunningen;*
 2. *Totale oppervlakte grasland in hectares van het totaal aantal aangevraagde derogatievergunningen.*
- De ontwikkeling van het aantal administratieve controles. We controleren 100% van het aantal verleende vergunningen, door systeem controles en of selecte ASB. Per aanvraagjaar is nodig:
 1. *Het aantal bedrijven met een vergunning die nader worden onderzocht;*
 2. *Het aantal bedrijven met een vergunning die na nader onderzoek de vergunning behouden (akkoord);*
 3. *Het aantal bedrijven met een vergunning waarbij na nader onderzoek de vergunning wordt ingetrokken (niet-akkoord) (incl. na bezwaar/beroep) en de voorwaarde waar niet aan is voldaan;*
 4. *Het aantal bedrijven met een vergunning waarvan RVO een rapport van bevindingen van de NVWA heeft ontvangen (t.a.v. derogatie) en de opvolging hiervan (zie punt 2 en 3.).*

Bijlage 1.

Bijlage Ad., behorende bij artikel 25 van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet

Klasse	Oppervlakte (in hectare)		Tarief
1	0	tot 5	€ 17,40
2	5,01	10	€ 52,20
3	10,01	15	€ 87,00
4	15,01	20	€ 121,80
5	20,01	25	€ 156,60
6	25,01	30	€ 191,40
7	30,01	35	€ 226,20
8	35,01	40	€ 261,00
9	40,01	45	€ 295,80
10	45,01	50	€ 330,60
11	50,01	55	€ 365,40
12	55,01	60	€ 400,20
13	60,01	65	€ 435,00
14	65,01	70	€ 469,80
15	70,01	75	€ 504,60
16	75,01	80	€ 539,40
17	80,01	85	€ 574,20
18	85,01	90	€ 609,00
19	90,01	95	€ 643,80
20	95,01	100	€ 678,60
21	100,01	105	€ 713,40
22	105,01	110	€ 748,20
23	110,01	115	€ 783,00
24	115,01	120	€ 817,80
25	120,01	125	€ 852,60
26	125,01	130	€ 887,40
27	130,01	135	€ 922,20
28	135,01	140	€ 957,00
29	140,01	145	€ 991,80
30	145,01	150	€ 1.026,60
31	150,01	155	€ 1.061,40
32	155,01	160	€ 1.096,20
33	160,01	165	€ 1.131,00
34	165,01	170	€ 1.165,80
35	170,01	175	€ 1.200,60
36	175,01	180	€ 1.235,40
37	180,01	185	€ 1.270,20

Klasse	Oppervlakte (in hectare)		Tarief
41	200,01	tot 205	€ 1.409,40
42	205,01	210	€ 1.444,20
43	210,01	215	€ 1.479,00
44	215,01	220	€ 1.513,80
45	220,01	225	€ 1.548,60
46	225,01	230	€ 1.583,40
47	230,01	235	€ 1.618,20
48	235,01	240	€ 1.653,00
49	240,01	245	€ 1.687,80
50	245,01	250	€ 1.722,60
51	250,01	255	€ 1.757,40
52	255,01	260	€ 1.792,20
53	260,01	265	€ 1.827,00
54	265,01	270	€ 1.861,80
55	270,01	275	€ 1.896,60
56	275,01	280	€ 1.931,40
57	280,01	285	€ 1.966,20
58	285,01	290	€ 2.001,00
59	290,01	295	€ 2.035,80
60	295,01	300	€ 2.070,60
61	300,01	305	€ 2.105,40
62	305,01	310	€ 2.140,20
63	310,01	315	€ 2.175,00
64	315,01	320	€ 2.209,80
65	320,01	325	€ 2.244,60
66	325,01	330	€ 2.279,40
67	330,01	335	€ 2.314,20
68	335,01	340	€ 2.349,00
69	340,01	345	€ 2.383,80
70	345,01	350	€ 2.418,60
71	350,01	355	€ 2.453,40
72	355,01	360	€ 2.488,20
73	360,01	365	€ 2.523,00
74	365,01	370	€ 2.557,80
75	370,01	375	€ 2.592,60
76	375,01	380	€ 2.627,40
77	380,01	385	€ 2.662,20

Intern gebruik

38	185,01	190	€ 1.305,00
39	190,01	195	€ 1.339,80
40	195,01	200	€ 1.374,60

78	385,01	390	€ 2.697,00
79	390,01	395	€ 2.731,80
80	395,01	400	€ 2.766,60

Intern gebruik